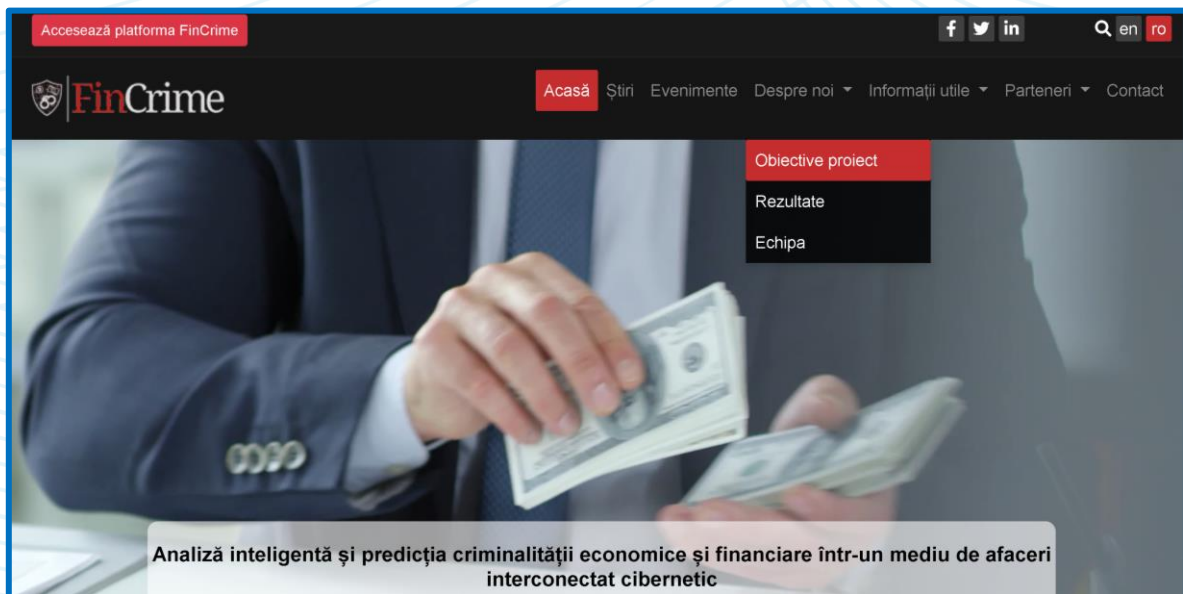

UNIVERSITATEA BABES-BOLYAI
BABES-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABES-BOLYAI UNIVERSITAT
BABES-BOLYAI UNIVERSITY
TRAOITIO ET EXCELLENTIA

Studiu privind percepția criminalității economico-financiare în România

www.fincrimenet.net

Achim M.V., McGee R.W., Gaicu M., Mare C., Borlea N.S., Văidean V.L., Mureșan G.M., Șcheau M.C. & Safta I.L. (2022). *Financial crime community pulse. A Romanian survey*, July 7th 2022. DOI:[10.13140/RG.2.2.30272.40963](https://doi.org/10.13140/RG.2.2.30272.40963)

- Rezultatele au fost obținute pe baza unui sondaj derulat pe un eșantion de 1856 de respondenți din România, în perioada 27 Mai – 6 Iunie 2022.

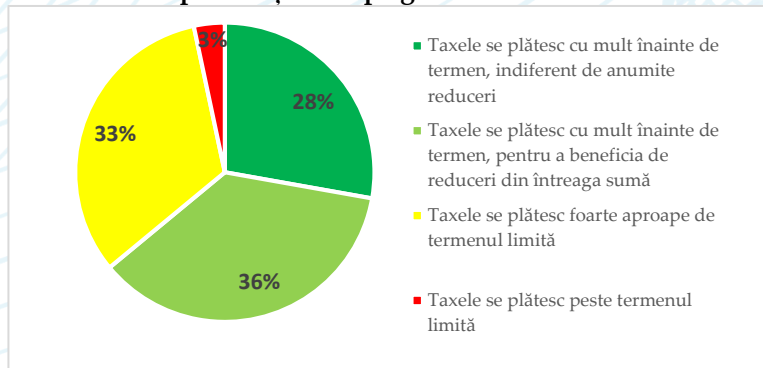
Aknowledgements

¹This work was supported by a grant of the Romanian Ministry of Education and Research, CNCS - UEFISCDI, project number PN-III-P4-ID-PCE-2020-2174, within PNCDI III titled "Intelligent analysis and prediction of the economic and financial crime in a cyber-dominated and interconnected business world", conducted over the period 2021-2023.

²Research conducted to explore contributing factors to the anti money laundering (AML) landscape in Romania. The AML analysis has been sponsored by SAS Romania.

1. CONFORMAREA FISCALĂ

Structura repondenților după gradul de conformare fiscală

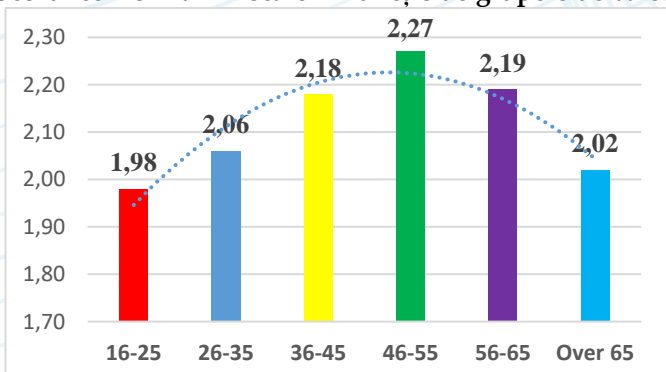

(În ceea ce privește plata taxelor fiscale, care dintre următoarele comportamente sunt obișnuite pentru dumneavoastră și pentru cei din jurul dumneavoastră?..)

O majoritate de **64%** dintre cetățenii intervievați declară că **au un nivel bun și foarte bun de conformare fiscală**, adică declară că plătesc impozite cu mult înainte de termen (pentru a obține discounturi sau nu).

Restul de 36% dintre repondenți declară că plătesc impozitele foarte aproape de termen sau în afara termenului.

Scorul conformării fiscale în funcție de grupele de vârstă

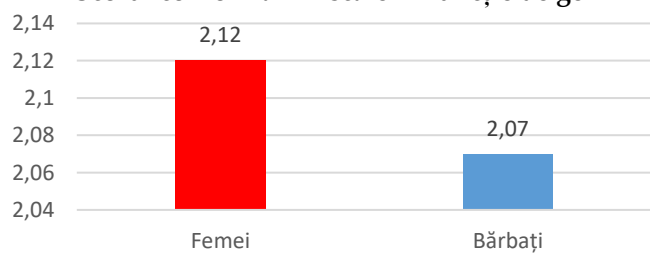
Notă: Scorul de conformitate fiscală variază de la 1 – cea mai favorabilă atitudine până la 4 – cea mai nefavorabilă atitudine față de plata taxelor fiscale.

Pe măsură ce vârsta crește până la 55 de ani, contribuabilii tind să aibă o atitudine tot mai nefavorabilă față de plata taxelor și impozitelor (plătesc impozite foarte aproape de termenul limită sau peste termenul limită).

După 55 de ani, contribuabilii devin din ce în ce mai conștienți despre plata impozitelor la timp și despre rolul benefic al impozitelor pentru sănătatea economiei.

Cea mai bună atitudine față de plata impozitelor o au contribuabilii cu vârstă peste 65 de ani, care sunt cei mai conștiințioși contribuabili dintre toate grupele de vârstă.

Scorul conformării fiscale în funcție de gen

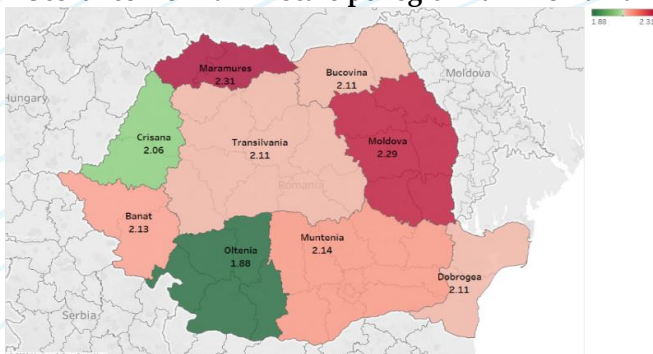

Notă: Scorul de conformitate fiscală variază de la 1 – cea mai favorabilă atitudine până la 4 – cea mai nefavorabilă atitudine față de plata taxelor fiscale

Per ansamblu, **femeile au o atitudine mai nefavorabilă față de plata impozitelor și taxelor comparativ cu bărbații.**

Procentul de femei care plătesc impozite cu mult înainte de termenul limită este de 63%, comparativ un procent mai ridicat de 67% pentru bărbați.

Scorul conformării fiscale pe regiuni din România

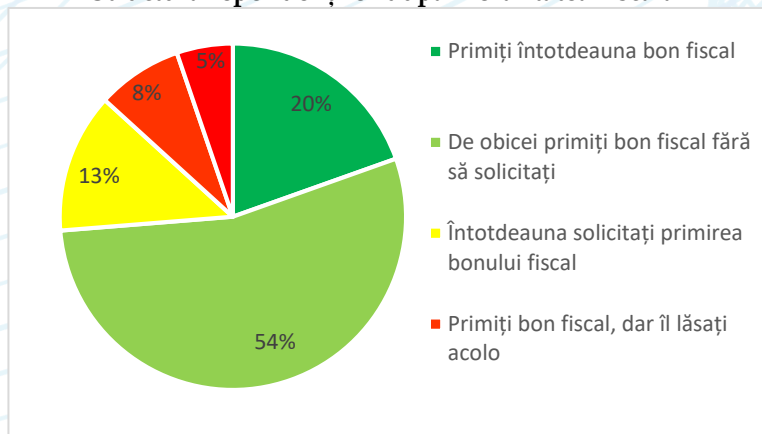
Notă: Scorul de conformitate fiscală variază de la 1 – cea mai favorabilă atitudine până la 4 – cea mai nefavorabilă atitudine față de plata taxelor fiscale

Din punct de vedere regional, **cea mai favorabilă atitudine** a cetățenilor față de plata impozitelor o regăsim în regiunile **Oltenia și Crișana**

Cea mai nefavorabilă atitudine față de plata impozitelor la termen o au contribuabilii din regiunile **Maramureș și Moldova**.

2. MORALITATEA FISCALĂ

Structura repondenților după moralitatea fiscală

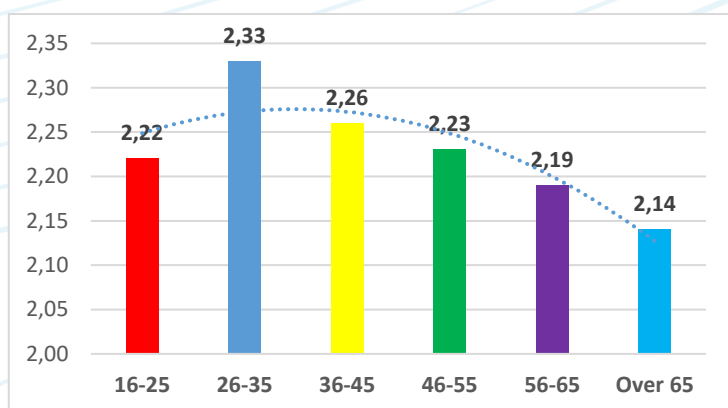
(Când achiziționați bunuri și servicii de la magazine, restaurante, hoteluri, saloane etc., vă rugăm să alegeți una dintre următoarele situații care vi se potrivesc mai bine:...)

O majoritate de 74 % dintre respondenți au o atitudine activă față de acceptarea comportamentului de evaziune fiscală (aceștia declară că primesc “de obicei” sau „întotdeauna bon fiscal” la cumpărăturile efectuate în magazine).

Aproximativ 13% dintre respondenți au o atitudine proactivă (solicită expres bonul fiscal).

Un procent similar de aproximativ 13% dintre respondenți au o atitudine pasivă (nu îi interesează dacă primesc sau nu primesc bon fiscal).

Scorul moralității fiscale în funcție de vârstă

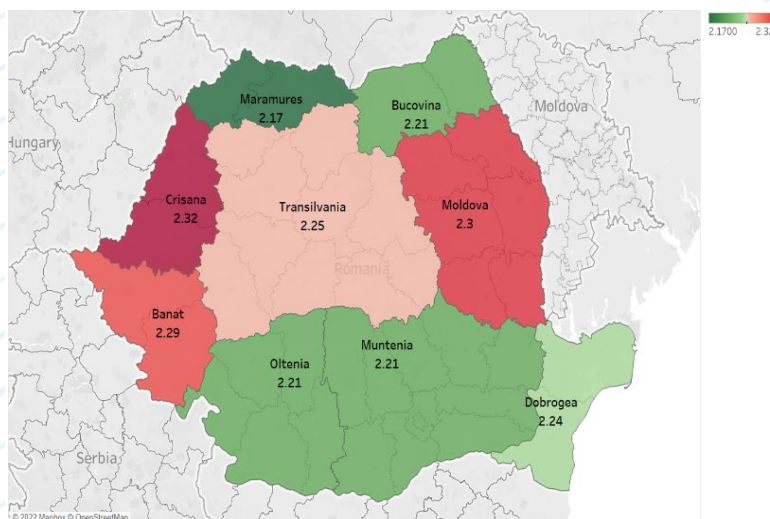
Notă: Scorul moralității fiscale variază de la 1-cea mai activă (etică) atitudine la 5-cea mai pasivă (neetică) atitudine față de evitarea taxării

Cu cât se înaintează în vârstă, se constată o atitudine din ce în ce mai activă (etică) față de evaziunea fiscală.

Într-adevăr, începând cu grupa de vârstă 26-35 de ani, scorul moralității fiscale scade sistematic de la o grupă de vârstă la alta.

Cea mai etică atitudine față de evitarea taxării o au respondenții cei mai în vârstă.

Scorul moralității fiscale pe regiuni din România

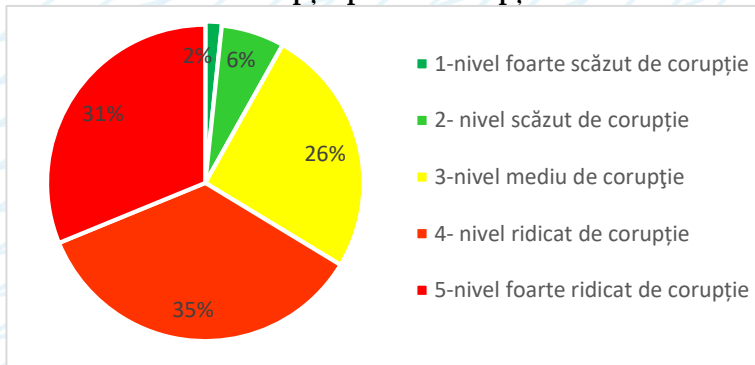
Notă: Scorul moralității fiscale variază de la 1-cea mai activă atitudine (etică) la 5-cea mai pasivă (neetică) atitudine față de evitarea taxării

Cei mai etici respondenți în ceea ce privește atitudinea față de evaziunea fiscală se regăsesc în Maramureș, urmat de Muntenia, Oltenia și Bucovina.

La polul opus, regiunile cele mai puțin etice în ceea ce privește acceptarea evaziunii fiscale sunt Crișana, urmată de Moldova și Banat.

3. PERCEPȚIA PRIVIND CORUPȚIA

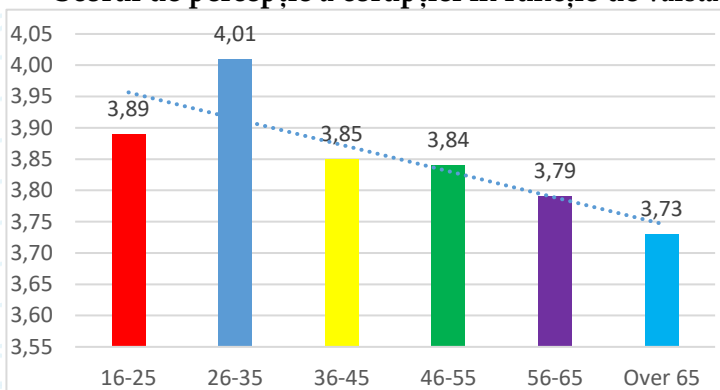
Percepția privind corupția

(Cum percepeți nivelul de corupție în instituțiile publice din România, pe o scară cuprinsă între 1 punct (foarte scăzut) și 5 puncte (foarte mare). Vă rugăm să alegeți una dintre următoarele situațiile...)

O majoritate de aproximativ de **66% dintre cetățenii intervievați au declarat că percep nivelul de corupție din România ca fiind ridicat și foarte ridicat**, în timp ce un procent de aproximativ 26% consideră nivelul de corupție ca fiind mediu; doar un procent de aproximativ 8% din cetățeni percep un nivel scăzut și foarte scăzut de corupție în România.

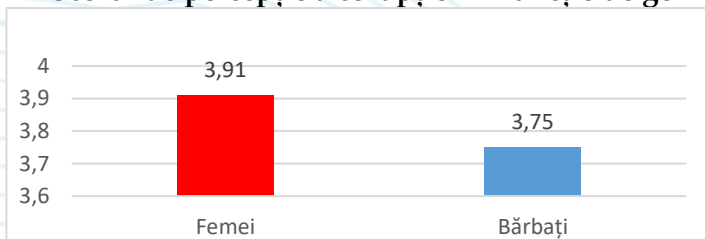
Scorul de percepție a corupției în funcție de vârstă

Notă: Scorul de percepție a corupției variază de la 1 – cel mai scăzut nivel de corupție la 5-cel mai înalt nivel de corupție

Persoanele cu vârstă cuprinsă între 26-35 de ani percep corupția la nivelul cel mai ridicat, după care percepția privind corupția în România se atenuează, astfel încât cei trecuți de 65 de ani percep corupția în România la nivelul cel mai scăzut.

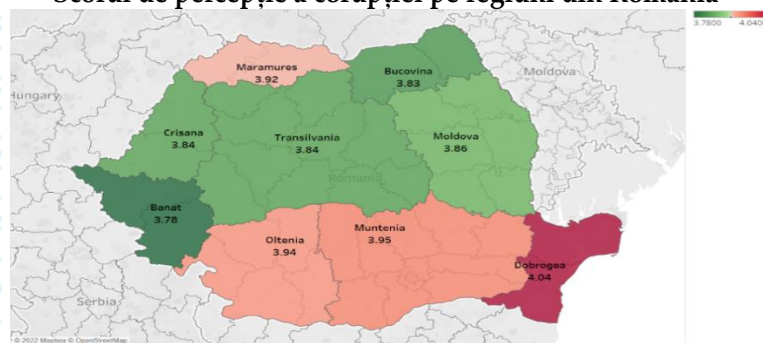
Scorul de percepție a corupției în funcție de gen

Notă: Scorul de percepție a corupției variază de la 1 – cel mai scăzut nivel de corupție la 5-cel mai înalt nivel de corupție

În medie, femeile percep corupția la un nivel ușor mai ridicat decât bărbații.

Scorul de percepție a corupției pe regiuni din România

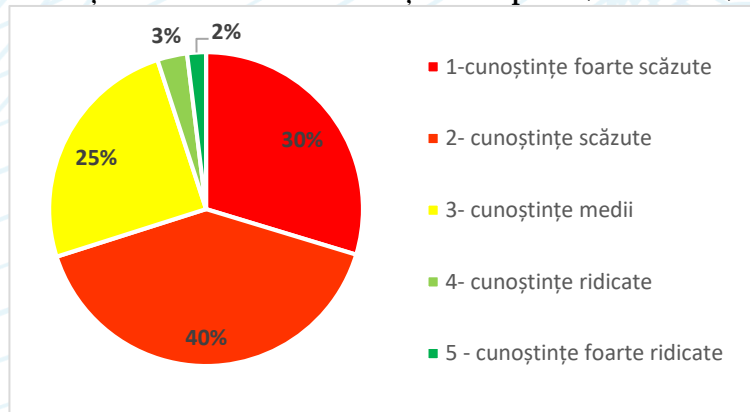
Notă: Scorul de percepție a corupției variază de la 1 – cel mai scăzut nivel de corupție la 5-cel mai înalt nivel de corupție

Cel mai înalt nivel de corupție percepută este găsit în Dobrogea, Muntenia, Oltenia și Maramureș

În Banat, Bucovina, Transilvania și Crișana s-au constatat cele mai scăzute niveluri de corupție percepută.

4. ABILITĂȚI DE IDENTIFICARE A TRANZACȚIILOR SUSPECTE (AML SKILLS)

Abilități de identificare a tranzacțiilor suspecte (AML skills)

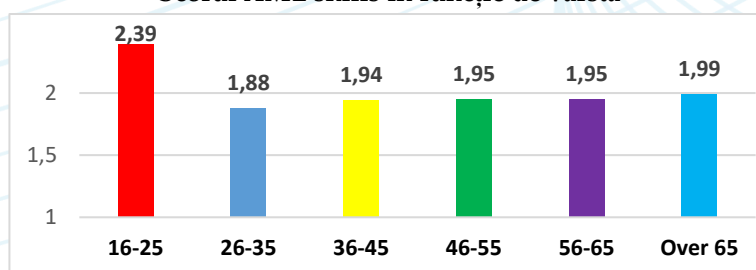
(În ceea ce privește riscul de spălare a banilor, apreciați că cetățenii au cunoștințe adecvate pentru a putea recunoaște o tranzacție suspectă în afaceri?..)

O majoritate de 70% dintre cetățeni au competențe scăzute și foarte scăzute de detectare a riscului de spălare a banilor în afaceri.

Un procent de 25% dintre persoanele intervievate au abilități medii.

Doar 5% dintre cetățenii intervievați au abilități ridicate și foarte ridicate de detectare a tranzacțiilor suspecte.

Scorul AML skills în funcție de vârstă

Note: Scorul AML skills variază de la 1- foarte scăzut la 5 foarte ridicat

Începând cu vârsta de 26 de ani, constatăm că pe măsură ce vârsta crește, crește și nivelul abilităților AML.

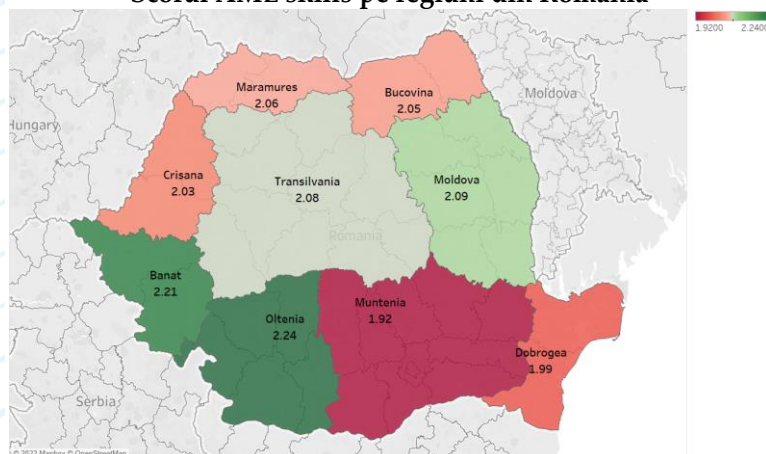
Scorul AML skills în funcție de gen

Note: Scorul AML skills variază de la 1- foarte scăzut la 5 foarte ridicat

Rezultatele arată că femeile au un nivel ceva mai ridicat de abilități AML decât bărbații.

Scorul AML skills pe regiuni din România

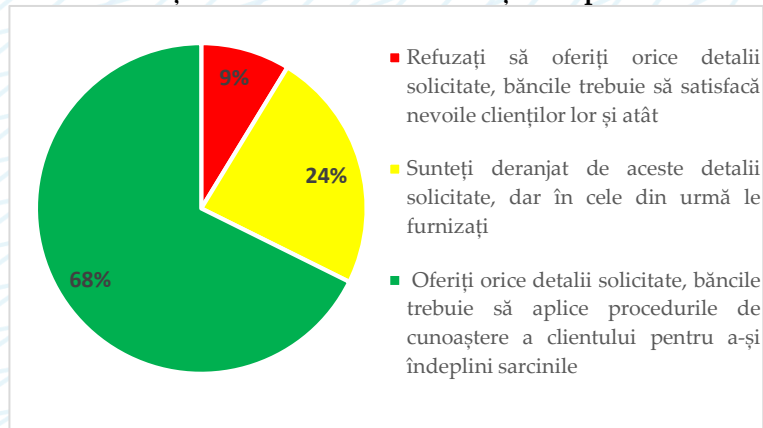
Note: Scorul AML skills variază de la 1- foarte scăzut la 5 foarte ridicat

Cele mai ridicate abilități AML sunt deținute de către respondenții din Oltenia, Banat și Moldova.

Cele mai scăzute abilități AML le identificăm la cetățenii din Muntenia, Dobrogea și Maramureș.

5. ATITUDINEA FAȚĂ DE SOLICITAREA DE INFORMAȚII DIN PARTEA BĂNCII

Atitudinea față de solicitarea de informații din partea băncii

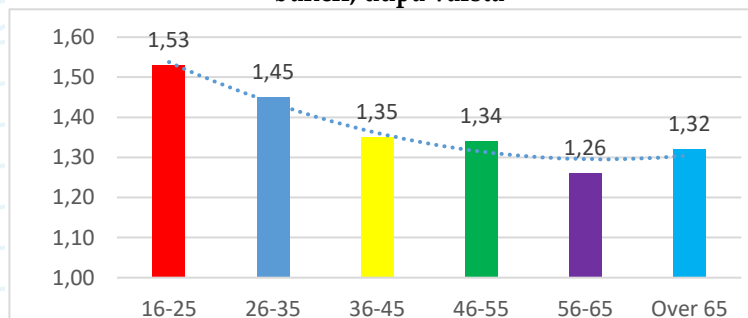

(Când solicitați efectuarea unor tranzacții bancare (un depozit bancar, retragerea numerarului din cont etc.), iar funcționarul bancar vă solicită să furnizați câteva detalii referitoare la sursa/destinația fondurilor, răspunsul Dvs. este....)

O majoritate de aproximativ 68% dintre cetățeni au o atitudine pozitivă față de solicitarea de informații din partea funcționarilor băncii.

Aproximativ 32% dintre cetățeni au o atitudine medie sau negativă, adică refuză sau oferă cu greu informațiile solicitate de funcționarii băncii pentru nevoile de aplicare a procedurilor de cunoaștere a clientului.

Scorul atitudinii față de solicitarea de informații din partea băncii, după vârstă

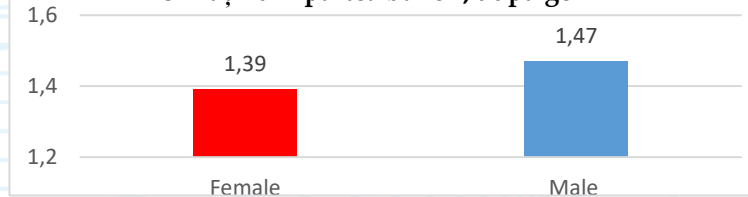
Notă: Scorul atitudinii KYC ("Know your clients" procedures) variază de la 1-cea mai deschisă atitudine la 3-cea mai restrictivă atitudine

Cei mai tineri tind să aibă o atitudine mai restrictivă la solicitarea de informații din partea funcționarilor bancari, comparativ cu cei mai vârstnici.

Mai mult, grupa de vârstă 16-25 de ani are cea mai restrictivă atitudine față de funcționarii bancari atunci când li solicită informații. Pe măsură ce cetățenii înaintează în vârstă, până la vârsta de 65 de ani, nivelul de deschidere crește sistematic.

Peste vârsta de 65 de ani cetățenii tind să devină mai reticenți în a furniza informațiile necesare de către funcționarii băncii.

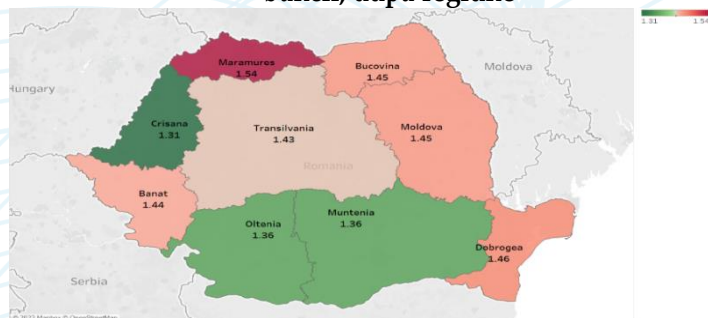
Scorul atitudinii față de solicitarea de informații din partea băncii, după gen

Notă: Scorul atitudinii KYC ("Know your clients" procedures) variază de la 1-cea mai deschisă atitudine la 3-cea mai restrictivă atitudine

În medie femeile sunt mai deschise să ofere detalii funcționarilor bancari și au o atitudine mai deschisă față de procedurile KYC adoptate de bancă, comparativ cu bărbații.

Scorul atitudinii față de solicitarea de informații din partea băncii, după regiune

Notă: Scorul atitudinii KYC ("Know your clients" procedures) variază de la 1-cea mai deschisă atitudine la 3-cea mai restrictivă atitudine

Cea mai nefavorabilă atitudine față de procedurile KYC (Know your clients) solicitate de bancă se identifică la respondenții din Maramures, Dobrogea, Moldova și Bucovina.

Cea mai deschisă atitudine față de bancă o au în medie cetățenii din regiunile Crișana și Muntenia și Oltenia.